

GASILEC

Glasilo Gasilske zajednice dravske banovine

**Letnik
XL**

V Ljubljani, dne 20. marca 1936

**Štev.
3**

Izhaja vsak mesec. Posamezna številka 2.50 Din, za inozemstvo 3 Din
V »Zajednici« zružene gasilske čete dobijo po en izvod »Gasilca« brezplačno

Vsebina:

Stran

Vesti starešinstva gasilske zajednice za dravsko banovino	25
86. rojstni dan prezidenta Osvoboditelja T. G. Masaryka	26
Kako nastane velepožar	27
O kulturno - prosvetnih odsekih	29
Nevarnosti električnega toka	31
Gasilska taktika	33
Dopisi	34

Gasilske čete, pozor!

Nabavile si najcenejše opasače za moštvo in starešine pri direktnem producentu. Vzorec ustreza vsem predpisom in je odobren od Vatrogasnega saveza Kraljevine Jugoslavije v Beogradu pod br. 1114 s dne 7. maja 1935 ter registriran pod br. 29 v Savezni pisarni. — Ob večjem odjemu popust!

»Indus« TOVARNA USNJA IN USNJENIH IZDELKOV
družba z o. z. **Ljubljana, Sv. Petra c. 72**

KRZNARSTVO IN IZDELOVANJE SLUŽBENIH ČEPIC

MARTIN OREHOVC

CELJE, Gosposka ulica 14

Gasilci, kupujte samo prvovrstno izdelane gasilske čepice
Velika zaloga čepic, naramnic in vseh gasilskih potrebščin
Prosim, v primeru potrebe nikakor ne prezrite moje trdke

Prostovoljna gasilska četa
v Loki pri Žusmu

**kupi dobro ohranjeno
motorno brizgalno
eventualno tudi
ročno brizgalno**

Ponudbe s skrajno nizko
ceno je poslati na gornjo četo

PRODA SE

štirikolna ročna brizgalna

v dobrem stanju

Nadaljnja pojasnila pri
upravi gasilske čete
v T R Z I N U

Gasilske čete, pozor!

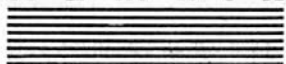
Nov izum!

Preden si nabavite **obveze za cevi**, Vas vljudno vabimo,
da naročite **1 komad za poizkušnjo**. — **Cena: 10 cm**
dolga obveza Din 18,—, 20 cm dolga Din 24,—
Pri večjem odjemu primeren popust!

Kregar & Fajdiga

tehnične in elektrotehnične potrebščine

K a m n i k

Vesti starešinstva gasilske zajednice za dravsko banovino

Trajno izključene članice

javiyo četne uprave po službeni poti svojim nadrejenim župam, te pa zajednici v svrhu razglasitve vsem edinicam v zvezinih zajednicah. Sprejem takih članov je nemogoč za vedno v vseh gasilskih ustanovah.

Zapisnike župnih skupščin

v prepisu je predlagati zajednici s proračunom vred v vpogled, odnosno odobritev.

Župne poučne tečaje

s sporedom vred je treba vedno pravočasno predložiti gasilski zvezi v odobritev po službeni poti.

Elementarne nesreče

poleg požarne poročevalske službe je javiti četam tudi v negativnih primerih.

Požarna poročevalska služba.

Za prijavo požarov so prejele vse gasilske čete od Gasilske zveze brezplačno 18.000 listov »Dnevnikov požarov«, ki so bili dostavljeni župam v razdelitev.

Četna statistika.

Primerjaje lanske podatke z letošnjimi, smo ugotovili neverjetne prirastke, odnosno izpadke na orodju, opreml in domovih (orodiščih). Zaradi tega naprošamo vse čete in župe za točne in zanesljive napovedi v dostavljenih tabelah, da bo služilo stanje vseh predmetov res kot verna slika in ne izmišljena napoved neverjetnih in poljubnih števil.

Za lažje in pravilno razumevanje nekaterih pojmov v statističnih podatkih naj služi nastopno navodilo:

Brizgalne - prenosne: to so berglovke in male z vedrom ali sodčkom.

Brizgalne - avtomotorne z vodnim tankom: na avtomobilu je velika posoda z vodo, kot jo imajo škropilni avtomobili.

Spojke: predpisane spojke so tako zvane »EK« ali »Knaust«, ki imajo po dva zoba in so brez navojev. Vsak poljuben komad lahko sklopimo z drugim. — »Prenosne razdelnice« smatramo kot prehodne spojke in se je vrinila napaka. Prehodne spojke rabimo pri verigi in pa v primeru, če hočemo spojiti dve cevi z različnimi spojkami.

Dvojnik ali razdelilec je priprava v podobi črke Y, s pomočjo katere odcepimo iz ene cevi dve cevi.

Maske proti dimu in ne proti »domu« (tiskovna napaka).

Krajevni odbori za zaščito civilnega prebivalstva proti sovražnim napadom iz zraka.

Po nalogu Gasilske zveze kraljevine Jugoslavije št. 445 od 15. februarja t. l. vabimo vse gasilske čete, ki še nimajo svojega predstavnika v gornjih odborih, da to javijo nemudoma svoji pristojni župi, ta pa zopet zajednici.

Zapisnega novoustanovljenih čet.

Gasilska zveza nam je z ozirom na naš dopis javila v dopisu št. 407 od 14. februarja 1936 to-le: Na svoji seji je starešinstvo gasilske zveze sklenilo, da Vam na Vaš dopis sporoči:

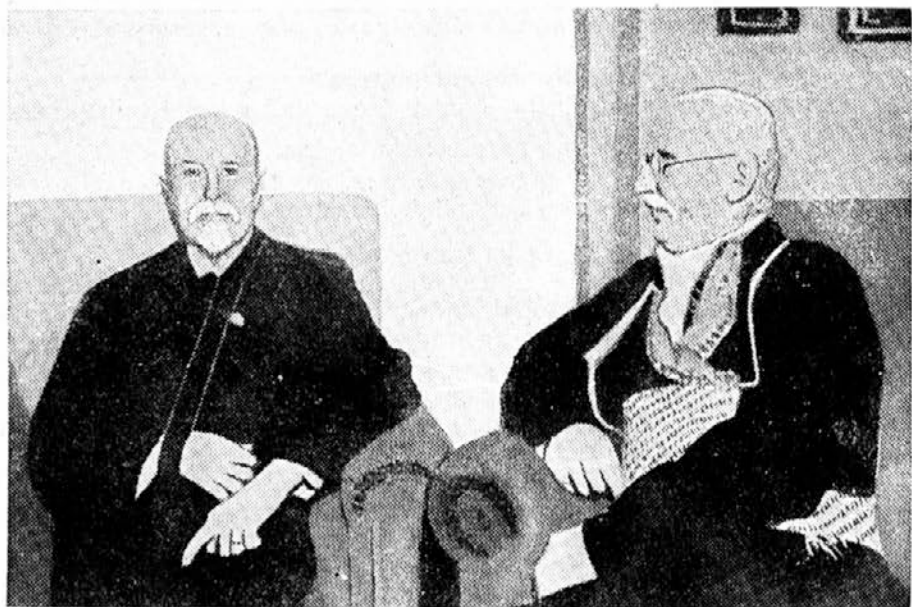
1. V novoustanovljenih četah polože prisego člani po poteku šestih mesecev.

2. Pri polaganju zaprisege ni nujno potrebno, da je navzočen delegat predpostavljene gasilske ustanove, a je želeli.

86. rojstni dan prezidenta Osvoboditelja T. G. Masaryka

Zopet je leto mimo in največji in najslavnejši državljani bratske češkoslovaške države, predsednik Tomaž G. Masaryk, je prišel k svojim plodonosnim letom zopet eno.

Uvidel je, da zahtevajo prezidentski posli od njega telesnih in duševnih sil in ker je čutil, da telesno ni več tako čil, kakor v prejšnjih letih, je odložil predsedniško čast in službo in se umaknil v svoj priljubljen gradič Lany, ki mu ga je hvaležni češkoslovaški narod podaril v dosmrtno last.

Srbski seljak Jeremija Nedić, pri katerem je bil prezident Masaryk pred 26 leti gost, je obiskal minuli mesec svojega prijatelja presidenta v njegovem gradiču na Lanech.

Vkljub temu, da se je umaknil s predsedniškega mesta, ni nehal z vsem zanimanjem spremljati dela in življenja države, ki jo je s svojo gigantsko duševno in telesno energijo dvignil iz več stoletnih suženjskih spon. V samoti zasleduje in spremlja z ono duševno močjo in voljo, ki jo je vedno pokazal, življenje svojih državljanov — res, kakor oče, ki se sicer odpove gospodarstvu, a kljub temu ne more nehati skrbeti za svoje sinove in hčere. Gotovo je, da je takšen skrbni oče T. G. Masaryk češkoslovaški državi in češkoslovaškemu narodu.

Gotovo mora takšnega očeta ljubiti vsak. In češkoslovaški narod se dobro zaveda očetovskih skrbi svojega starega predsednika in mu je za vse trude in napore iz dna srca hvaležen. Kako ljubi češkoslovaški narod svojega Osvoboditelja, so nam jasno in zgovorno pričale presrčne proslave ob njegovem rojstnem dnevu 7. marca 1936. leta. Ves češkoslovaški narod je ta dan uprl svoj pogled v tihi in samotni gradič Lany, kjer je sam za sebe stari predsednik Osvoboditelj praznoval svoj 86. rojstni dan. Srca Čehoslovakov so se poklonila svojemu staremu očetu in mu želela: »Bud' zdrav, drahy oče, jen se dlouho divej, až do plně stovky slunicka uživej!«

Tudi mi gasilci se pridružujemo čestitkam bratskega češkoslovaškega naroda in predvsem gasilstva in prav iskreno želimo prezidentu Osvoboditelju T. G. Masaryku, naj ga On, ki je vodil vse njegovo veliko delo, čuva še mnogo let zdravega in čilega češkoslovaškemu narodu, državi in s tem tudi nam!

Tudi mi slovenski gasilci se veselimo ob rojstnem dnevu T. G. Masaryka in delimo veselje vsega češkoslovaškega naroda. Praznik bratske češkoslovaške države je naš praznik, veselje bratov Čehoslovakov je naše splošno veselje, kakor je naše veselje njihovo veselje. Dobro se zavedamo zaslug, ki si jih je pridobil predsednik T. G. Masaryk za češkoslovaško državo, zavedamo pa se jasno in dobro tudi zaslug, ki si jih je stekel predsednik Osvoboditelj za našo državo in dobro vemo, da te zasluge niso majhne. Hvaležni smo za vse, kar je storil dobrega naši državi!

Zato je naša iskrena želja samo, da Vsemogočni čuva in hrani bratski češkoslovaški državi njenega očeta in Osvoboditelja — T. G. Masaryka!

Predsedniku Osvoboditelju T. G. Masaryku kličemo: Še mnogo let! Živijo! Živela bratska češkoslovaška republika! Živel predsednik dr. E. Beneš! Bratje, gasilci — Čehoslovaki — Pomagaj Bog!

O. Y.

Ing. Dolenc Fr.:

Kako nastane velepožar

V mestih in gosto naseljenih krajih se požar hitro širi in če se nam ne posreči udušiti ga v početku, bo delo vsako minuto težje. Ravno iz tega vzroka skušamo stopiti čimprej v akcijo. V večjih mestih je to lahko. Alarmne priprave so telefonske, poklicna gasilska četa je v stalni pripravljenosti ter ima za prevoz na razpolago motorna vozila, ki vozijo z veliko hitrostjo. Težje je pa to na deželi. Gasilce moramo šele sklicati skupaj in šele potem odhiteti na požarišče. Pri tem zamudimo mnogokrat dragocene minute ter se medtem požar lahko že nevarno razširi.

Brzo širjenje požara pospešuje:

a) gosto pozidana okolica požarišča in lahkovnetljivo gradivo ter oprema; b) veter in c) velika vročina, ki jo izžareva ogenj.

Že negasilcu je takoj jasno, da se požar najhitreje širi v strnjenih naseljih. Nevarnost je pa še večja, če je okolica legla požara iz lahkovnetljivega gradiva kot so n. pr. lesene ali še celo s slamo krite stavbe. Za leglo požara smatramo kraj, kjer je požar izbruhnil. Razni požarno-policijski predpisi obravnavajo pri gradnji stavb potrebne zaščitne ukrepe, ki naj bi ogenj, če že ne popolnoma, pa vsaj nekaj časa zadržali. Zato imamo požarne zidove, opeke iz negorljivih snovi itd. Hudega ognja seveda tudi zid in opeka ne vzdržita, namen je pa dosežen že s tem, če preprečita ognju pot vsaj toliko časa, da stopijo v akcijo gasilci.

Mnogo pripomore k razširjenju požara veter, ki nosi goreče ogorke, iskre in celo plamen na okolico. Nastane tako zvani leteči ogenj. Naravnega vetra ali viharja pa v naših krajih navadno ni, ali pa je le redek pojav. Pač pa nastane pri vsakem večjem požaru veter ali celo vihar kot naravna posledica ognja in sicer na nastopen način: Zračne plasti nad ognjem se močno ogrejejo. Ker je pa vroč zrak lažji, sili navzgor, dočim pritiska neogreti zrak na izpraznjena mesta. Tako nastajajo zračne struje, vrtinci in celo vihar, ki ga nazivamo »ognjeni vihar« (Feuersturm). Ta vihar na eni strani pospešuje gorenje, ker dovaja goreči snovi vedno nove zaloge kisika, na drugi strani pa raznaša iskre in ogorke.

Posebno nevaren je plamen, ki ga imenuje Nemec »Stichflamme«, za katerega pa nimamo še pravega izraza (nekateri ga imenujejo »oplazni plamen« ali pa »ognjeni zubelj«). V zaprtem prostoru se gorenje zaradi pomanjkanja kisika ne more razviti, pač pa se pri tlenju tvorijo razni gorljivi plini (n. pr. ogljikov monoksid). Čim pa pridejo ti plini v stik s kisikom, zgorejo z zelo vročim, po par metrov dolgim plamenom. Takšni plameni niso nevarni samo za razširjenje požara, ampak tudi za gasilce. Temeljno pravilo naj nam bo: Kadar odpiraš vrata od prostora, iz katerega se kadi, jih odpiraj počasi ter se pri tem skrij za vrata. V prostor se splazimo po trebuhu, ker je pri tleh vročina manjša in se tudi gorljivi plini kot lažji nahajajo v zgornjih plasteh.

Še nevarnejše so eksplozije, ki nastanejo, če se pomeša zrak v gotovem razmerju z gorljivimi plini in se ta zmes potem vžge. Meseca februarja leta 1904. je gorelo v kleti večjega poslopja v Baltimore (USA). Gasilci so vdrli v klet, pri tem pa je nastala zaradi pristopa zraka eksplozija, ki je porušila vse poslopje in razbila na stotine šip v sosesčini ter na ta način odprla ognju pot v sosednja poslopja. Gasilce in njihovo orodje so pokopale ruševine. Požar bi gasilci pod navadnimi pogoji gotovo nadvladali, zlasti, ker je bilo poslopje od treh strani prosto, tako je pa gorelo po desetih minutah po eksploziji že dvanajst večjih poslopij, ki jih je vžgal leteči ogenj, gnan od silnega ognjenega viharja. Požar so udušili šele po 30. urah iz raznih mest na pomoč došli gasilci. Bilo jih je 1200 s 78 parnimi brizgalnimi. Kljub velikanskemu naporu in močni obrambni akciji — razstrelili so celo par poslopij, da bi tako zajezili ogenj — se jim je posrečilo ustaviti požar šele ob širokem vodnem kanalu. Požar je bil tako hud, da so se porušila celo železobetonska poslopja.

Poleg že navedenega razširja požar tudi vročina, ki jo izžareva žarišče požara. Žarišče požara imenujemo kraj, kjer je ogenj najhujši in se tudi razvija največja vročina. Zato stremi moderna gasilna taktika za tem, da napade najprej žarišče in ga čim prej pogasi. Kot primer, kako se širi požar zaradi vročine, navajam požar nekdanjega vojaškega skladišča v Königsbergu (Prusija) leta 1929. V spodnjih prostorih se je nahajala garaža, v gornjih pa so bila razna skladišča. Gasilci, ki so jih poklicali že pozno, so našli že vse poslopje v ognju. Kljub temu, da ni bilo vetra, ki bi nosil leteči ogenj, se je vnelo zaradi izžarevajoče vročine 11 podstrešij, ki so se nahajala na drugi strani 13 m široke ulice. Z največjim naporom se je gasilec le posrečilo obvarovati ognja poslopja sama, ki so bila že v veliki nevarnosti, ker so zaradi vročine popokala že stekla v oknih. Proti izžarevajoči vročini se najuspešnejše branimo na ta način, da hladimo zrak z močnimi vodnimi curki.

Iz gornjega nam bo jasno, da moramo predvsem poskrbeti za takojšno vzbuno (alarm), dobro pripravljenost in udarnost naših čet. Onim četam, ki prispejo v najkrajšem času po izbruhu požara na požarišče bo uspelo s smotrnim napadom, da z lahkoto požar uduše že v razvoju. Čimbolj se pa požar razširi, tem težavnejše je delo. Pri večjem požaru, kadar se moramo zaradi pomanjkanja zadostnega števila orodja omejiti zgolj na obrambo, je gašenje zelo otežkočeno zlasti tedaj, če se moramo pred napredujočim požarom vedno umikati in predstavljati brizgalne ter prenašati cevi. Koliko dragocenega časa gre v izgubo, kvarijo in uničujejo se cevi, škoda pa vedno bolj narašča.

Zato velja posebno še za požare pravilo: Hitra pomoč je najboljša pomoč.

(Literatura: Ing. Rumpf: Brandbomben; Preuss: Feuerschutz; Ruhstrat: Was jedermann vom Feuer wissen sollte.)

O kulturno-prosvetnih odsekih

Oživiljenje kulturno-prosvetnega dela v okviru gasilske organizacije nam ni narekoval samo zakon, ki to delo predvideva, predvsem nam je to delo narekovala nujna potreba, po obnovi duhovnega človeškega življenja, po sistematični notranji vzgoji posameznika in naše velike družine.

Že od svojega početka ima gasilska organizacija svoje vodilno geslo »Vse za svojega bližnjega!« Pod tem našim geslom moramo razumeti, pomoč povsod tam, kjer je pomoč potrebna, reševati moramo to, kar je v nevarnosti, pa naj si bo to katerakoli dobrina posameznika ali celote.

Kot izkušeni gasilci bomo vedno pri gašenju požara usmerili svoj napad z vodnim curkom na tisto mesto, ki najnevarnejše ogroža ostale še nepoškodovane objekte. Poskušali bomo obvarovati že goreči objekt, vendar bomo predvsem obrnili svojo pažnjo še nepoškodovanim objektom, da jih obvarujemo pred uničenjem. Isto taktiko, moramo zavzeti kulturno-prosvetni delavci v našem kulturno-prosvetnem delu v obrambo proti vsem temnim silam, ki ogrožajo zdrav razvoj človeka kot takega.

Zavedajmo se, da imamo na kulturno-prosvetnem in narodnem polju hujšega in nevarnejšega sovražnika, kot je ogenj ali katerakoli katastrofa za naše posvetno premoženje. Hujši in nevarnejši je zato, ker se ta naš sovražnik, ki uničuje vse človeške srčne, kulturne, prosvetne in narodne dobrine in čute, ne da odbiti z nobenimi modernimi tehničnimi sredstvi, temveč je uspešna obramba proti temu samo globoka srčna kulturna vzgoja današnje generacije.

Naše delo, naša obramba je tem težja, ker so uničujoče sile zadale našemu srčno kulturnemu in narodnemu čutu že tako hud udarec, da radi otopelosti že skoro ne čutimo več ponovnih in posameznih udarcev, ki padajo iznova in iznova in tako skoro neopaženo uničujejo čut človeškega dostojanstva.

Če pogledamo nazaj samo nekaj desetletij, moramo na žalost ugotoviti, da čut človeškega dostojanstva propada tako rapidno, da mora vsakega, ki ima še vsaj malo čuta, prevzeti strah in skrb za bodoči razvoj medsebojnega človeškega sožitja.

Kako daleč smo v tem pogledu padli, nam pričajo nečloveški zločini, ki se množe iz dneva v dan. Prišli smo tako daleč, da sin ne pozna več očeta, ne matere, oče ne sina, in brat ne brata. Za peščico denarja, dobiš danes kjerkoli hočeš človeka, da ti ubije tvojega bližnjega, ki je po tvojem mnenju in naziranju ovira, da ne moreš priti do trenutnih materialnih koristi oziroma do posvetnega uživanja in oblasti nad drugimi.

Vse te zablode in nečloveška grozodejstva so posledice pomanjkljive in nepravilne vzgoje, so posledice krivih nauk, katerih se ljudstvo oprijema nevede in nehote v boju za minljive materialne koristi zemeljskega življenja.

Te, za človeštvo pogubonosne nauke, širijo dobro organizirane družbe z lepo donečimi in vabljivimi naslovi, svoje nauke širijo in jih hočejo vsiliti ljudstvu na eni strani z močjo kapitala, na drugi strani s silo orožja in smrti. Ti krivi nauki, ta kriva vzgoja se oprijemajo posameznika kakor kuga, pri vsem tem pa nikoli ne pomislimo, da ti nauki, pa naj izvirajo od kapitalističnih, komunističnih ali fašističnih organiziranih družb, nimajo nikake podlage pravične razdelitve človeških dobrin.

Edina pravilna taktična cbramba proti temu nezdravemu pojavu in pojmovanju pravega smisla človeškega življenja je sistematična vzgoja, ki mora temeljiti na trdnih naukih naše vere, vesti in srca.

Zato je potrebno, da vzgajamo sebe in svoje bližnje po teh načelih, kajti le dobro vzgojen član človeške družbe bo vzdržal in kljuboval vsem temnim silam, ki se menjaje vrstijo in borijo za nadoblast človeštva iz samega materializma. Ako bomo vsaj tako in toliko vzgojeni, da bomo znali braniti ponos človeškega dostojanstva, da bomo znali ohraniti v naših srcih čut človeka napram svojemu sočloveku, potem bodimo uverjeni, da bomo obvarovani pred to kugo, ki razkraja današnjo človeško družbo.

Zato je prav potrebno, da naša gasilska organizacija posveti tudi temu sovražniku človeštva svojo pažnjo, zato se sestajajmo na svojih četnih sestankih, utrjujmo in vzgajajmo se, da bomo tudi mi doprinesli svoj del k ozdravljenju in preporodu današnje in bodoče človeške generacije.

Nekatere čete so se ustmeno in pismeno obrnile na me z raznimi vprašanji češ, saj pri nas tega ni potreba, nimamo predavatelja, ne materiala za predavanje, niti prostora. Uvidevam vse te težave s katerimi se morajo boriti podeželske čete, nikakor pa ne morem verjeti, da bi v kateri koli vasi ne bilo potrebno začeti reševati tega za človeštvo tako perečega vprašanja.

Ako nimate za to primerne doma, posebno v zimskih mesecih, se zberite enkrat pri enem, drugič pri drugem tovarišu na domu, saj ste kot člani gasilske organizacije ena družina. Ako nimate za predavanja zmožnega tovariša, čitajte, to zna vsakdo, pri tem pa se bo še vadil samostojnega nastopa in v kratkem boste imeli svojega predavatelja. Glede materiala o katerem se naj na sestankih razpravlja, pač ni nobenega izgovora, ako ste že predelali vsa vprašanja, ki se nanašajo na gasilsko organizacijo, oziroma na gasilsko službo, vzemite kakšno drugo vprašanje, gospodarsko, socialno ali narodno. Knjige o teh vprašanjih ima vsaka slovenska hiša.

Na koncu čitanja ali predavanja, naj se razvije debata o dotičnem vprašanju, razvije naj se prijeten domač razgovor o vsakdanjem delu. Mnogokrat bo eden ali drugi v tem ali onem vprašanju znal svetovati svojemu tovarišu. Ako si bolj učen kot drugi, ako znaš bolje gospodariti od drugih, ne zaklepaj teh dobrin samo zase, pomagaj tudi slabejšemu s pametnimi nasveti v vseh življenjskih vprašanjih. To vas bo povežalo še bolj trdno v eno enoto, medsebojno tovarštvo se bo poglobilo, začeli boste čutiti nekako dolžnost pomagati drug drugemu, in ta čut, da lahko pomagaš svojemu tovarišu, svojemu bližnjemu, bo prijeten in zadovoljiv občutek in to je cilj prave globoke vzgoje medsebojne srčne kulture.

Ne pozabite pri tem na mladino. Mladina potrebuje družbe, če nima dobre, bo prav gotovo našla slabo. Ne prepuščajmo mladine samovanju ali pijančevanju, iz katerega sledi potem vse, kar je proti človeškemu dostojanstvu. Dajmo ji priliko, da se udeležuje naših sestankov, naših razprav, na katerih jim bomo vcepili v njihova mlada srca mnogo za življenje potrebnih navodil. Potrebno je, da tudi starejši posočate razne mladinske prireditve, igre, petja, izlete in jim s tem dajete nekako moralno oporo, povsod pa se vam nudi prilika, da jih vodite k vsemu lepemu in dobremu.

Zavedajmo se, da smo starejši v tem ali onem poklicu, na tem ali onem položaju odgovorni pred Bogom in narodom za mladino, s katero živimo in ki nas opazuje in uravnava svoje življenje in hotenje po zgledu starejših.

Isto načelo naj velja tudi o narodni prosveti. Naša država Jugoslavija nam je skupen dom. Prav tako, kakor gledamo doma v svoji lastni hiši z budnim očesom na svojo družinico, odstranjujemo vse hibe, ki ovirajo nemoten razvoj in napredek celotne družine, kakor tudi napredek in blagostanje celotnega gospodarstva v hiši, — tako moramo vedno z budnim očesom slediti celotnemu razvoju svojega skupnega doma, ki ga je prav današnji rod dobil po tisočletnih bojih.

Da pa bomo znali ceniti in graditi svoj skupni dom, je potrebno, da poznamo zgodovino svojega naroda, je potrebno, da poznamo potrebe skupnega doma; poznati moramo tudi vse hibe, ki se pojavljajo in ovirajo potrebni napredek skupnega doma.

Gasilci smo že po svojem poklicu kot gasilci najvažnejši narodni gospodarski delavci. Koliko milijard narodnega premoženja smo s svojim požrtvovalnim in neustrašenim nastopom rešili pred uničenjem ognjenega elementa! Ali se more katera koli druga organizacija ponašati, da je bolj državotvorna, kakor je prav gasilska organizacija, ki čuva in rešuje narodno premoženje, narodno blagostanje, ki je najjačja podlaga celokupne državotvornosti.

Zato naj bodo naši sestanki posvečeni tudi temu, za nas Slovence važnemu vprašanju. Čitajte zgodovino Slovencev, zgodovino ostalih slovanskih narodov, zgodovino in razvoj naše lastne jugoslovanske države. V to kar verujemo, to kar ljubimo, moramo poznati, da bomo znali graditi in čuvati.

Te smernice naj bodo vodilo za bodoče delo v kulturnem in prosvetnem delu naših čet.

Nevarnosti električnega toka

(Nadaljevanje)

Nekaj primerov:

1. Neka deklica si je napravila kopel v času, ko so bili njeni svojci pri gledališki predstavi. Ko je sedla v banjo, je hotela prenesti poleg stoječo svetilko. Dotaknivši se je, jo je električni tok takoj ubil. Voda in odvodna cev banje sta bili v zvezi z zemljo. Nastavek svetilke, v katerem je krožil tok 110 volt, je bil pod napetostjo in ko je prišla ponesrečenka z mokro roko nastavek svetilke, je šel tok skozi njeno telo v vodo in po odvodnem kanalu v zemljo. Koža deklice je postala od toka popolnoma črnkasta, na mestih, kjer je struja prešla v telo.

V mnogih primerih se dogodi nesreča, ako se dotakne samo eden pol električnega voda, drugi pol je zemlja. Ali so tudi slučaji, da se obeh polov dotakne človek, na ta način nastane kratek stik.

2. Dete je spodrsnilo s stola na mizo in se pri tem prijelo z levo roko za visečo električno svetilko, ki je visela na žici, ter dobilo udarec. Mati je prišla še o pravem času v sobo in s tresenjem spravila otroka k zavesti, ali otroku je ostal strašno izkažen prst.

3. Delavec je hotel izvesti neko popravilo na veliki žarnici; njena armatura je bila pod visoko napetostjo. Ko se je dotaknil z roko te armature, je dobil udarec, ki ga je usmrtil. Ako se hoče izvršiti popravilo na električnem vodu, se mora najprej izklopiti tok.

4. Prekinjena telefonska žica je visela na zemljo čez električni vod tramvaja. Mimoidoči konj se je dotaknil te žice in bil takoj usmrčen.

Radi tega pozor pred visečimi žicami, ker nikdar ne vemo, ako ni v njih tok.

5. Na nekem kolodvoru je bila nad progo napeta električna žica za pogori električnih strojev. Po tej progi (tiru) je pripeljala navadna lokomotiva s tenderjem, na katerem je kurjač rokoval z železnim drogom. Dvignivši drog se je z njim dotaknil električnega voda visoke napetosti, ki ga je takoj usmrtil.

6. Zelo slaba šala elektriziranja kljuge. Eden redkih slučajev: Za šalo je stavljena kljuka pod napetost, da se prijatelj, ki se ga je vsak čas pričakovalo, elektrizira. Pred vratmi so bila tla vsled dežja mokra in ko je prijatelj prišel in se dotaknil navedene kljuge, je bil mrtev.

7. Na železni lestvi stoječ monter se je dotaknil voda 2000 volt. Električni udarec deluje ne samo na dele, ki so se dotikali voda, ampak tudi na dihalne organe in srce in to v taki meri, da srce momentano prestane delovati. Ti organi prestanejo funkcionirati, a ponesrečenec izgleda, kakor bi bil mrtev. Toda mi vemo, da v največ primerih ni nastopila smrt in ako se izvede s pravim načinom reševanje, se ponesrečenca še lahko reši smrti. Isto se je izvršilo z navedenim ponesrečencem ter se ga je otelo smrti po štiriurnem nepretrganem umetnem dihanju.

8. Neki elektromehanik v Parizu se je slučajno dotaknil voda mestnega omrežja, v katerem kroži izmenični tok 110 volt. Najprej ga je vrglo vsled mišičjih tresljajev na zemljo, pri čemer je občutil, da mu srce prestaja delovati. Bil je prepričan, da bo umrl. Svojemu pomagaču je hotel še zavpiti, da naj žico prereže, vendar ni imel več toliko moči. Ko je njegov pomočnik žico prerezal, ni čutil nobenih bolečin. Posledica je bila občutek strahu, mrzlica in nato vročina. Potreboval je mnogo časa, da se je izlečil.

9. Leta 1906. se je izvršil v Turinu prvi samomor z električnim tokom. Samomorilec si je ovil žico okoli roke in nato vrgel žico na električni vod.

10. V mnogih primerih se je dogodilo, da so se ljudje ponesrečili, razgovarjajoči se nedolžno pri telefonu.

11. V Zagrebu v električni centrali se je zgodil tale slučaj: Neki mladi monter se je slučajno dotaknil voda 3000 volt. Ostal je živ ter dobil samo nekaj opeklin na roki. Naslednji dan je že delal.

12. Na nekem kmetskem posestvu pa se je zgodilo tole: Na žleb, po katerem se je stekala voda v korito za govedo, so privezali žico, ki je bila na drugi strani pritrjena na žarnico. Ta pa je bila pokvarjena in električni tok je šel po žici v žleb. Voda je na ta način prišla pod veliko napetost in petero krav, ki so hotele piti iz korita, je bilo na mestu ubitih.

13. V nekem kravjem hlevu je stal železen steber. Na tem stebru je bila pritrjena pokvarjena žarnica. Steber je na ta način prevajal električni tok. Poleg stebra je dekla molzla kravo. Med molžo pa se je krava dotaknila stebra z repom in krava in dekla sta bili močno poškodovani.

14. V nekem muzeju hranijo pod steklom posušeno človeško roko. Pred leti je bila ta roka še zdrava roka nekega šestnajstletnega mladeniča. Ta mladenič je bil stavil s svojimi tovariši, da se bo dotaknil žice z visoko napetostjo, ne da bi se mu kaj zgodilo. Mladenič se je res dotaknil žice in stavo dobil. Zgodilo se mu na videz ni nič, le roka mu je postala neobčutljiva in trda. To ga dolgo ni motilo, ker si je mislil, da bo že prešlo. Ali nekega dne mu je osušena roka sama od sebe odpadla.

15. V neki tvornici se je neki delavec zabaval s tem, da je pljuval na prosto žico z visoko napetostjo. Sklanjal se je pri tem prav blizu žice. Najbrž se mu je pri tem trak sline, ki mu je visel iz ust, dotaknil žice — delavec je nenadoma padel na tla s težko ožganimi ustnicami.

16. Neka miška, ki jo je ubil električni tok, je postala celo zgodovinsko slavna. L. 1917. je nemška armada prodrla v Rumunijo. Sredi priprav za naskok pa so brezžični brzozavni aparati utihnili. Neka miška je bila zgrizla žice oddajne postaje in pohod vse armade se je zakasnil za par ur. Seveda je miška pri tem poginila.

17. Pred kratkim je v Celovcu zašla kača v električno centralo. Slučajno je s svojim telesom združila dvojce zbiralnih žic z zemljo. Nastal je kratek stik in po vsem mestu so ugasnile luči. Kača je šla mirno svojo pot in šele kasneje so jo ubili v strojnici.

(Dalje prih.)

b) Kletni požari so zato neugodni, ker se mora na nje izvršiti napad od zgoraj, kamor udarjata plamen in dim. Ti lahko dovedejo stanovalce v veliko nevarnost, kajti večkrat je ravno vsled dima zaprta pot čez stopnišče. V tem primeru je treba takoj odpreti vrata in okna iz stopničnega hodnika, da se odstrani dim, a nato preiskati, ako slučajno ne najdemo kakšne onesveščene osebe.

Vsa vrata, ki vodijo v stanovanja, je treba zapreti, da v nje ne prodre dim. Ko je na požarišču pripravljenih dovolj cevni vodov, je treba razbiti na kleti okna, da čimprej odvodimo dim in tako omogočimo napad. Gasilcu se priveže plezalno vrv (masko) in naj se čim hitreje plazi po stopnicah, kajti na ta način se pride najlažje skozi dim do požara. Pri večjih kletnih požarih, do katerih je otežkočen zunanji dostop, kakor tudi po stopnicah radi velikega plamena, je treba narediti v pod luknjo in skušati z ustnikom-pršiljko udušiti požar. Ako so v kleti vskladiščene lahko vnetljive tekočine ter obstoji nevarnost, da po pogasjenem požaru pride do eksplozije, ker zaradi vročine tvorijo lahko vnetljive tekočine pline, je treba skrbeti za močno zračenje in temeljito gašenje.

Po končanem gašenju je treba poslati posamezne gasilce z mokro obleko, rokavicami in maskami, ki se v primeru vnetja teh plinov hitro vržejo na tla (obraz proti tlam). Na tleh je najmanjša nevarnost, kajti ugrete plini se nahajajo v glavnem v višjem delu prostora. V take prostore smemo hoditi samo z električno ali kako drugo zavarovano svetilko.

Požari v nadstropjih. Napad od znotraj dovede tudi tukaj najhitreje do cilja. V vsakem primeru je treba preskrbeti za zračenje stopnišča. Poedine prostore je lahko gasiti. Treba je preiskati, ako ni prešel požar skozi strop ali od zunaj skozi okno proti višjim prostorom, preiskati sobe in hodnike nad gorečimi prostori, ako se ne nahajajo v nevarnosti ljudi.

Ljudi je treba odstraniti in vrata stopnišča nad gorečimi prostori, ako je mogoče, zapreti.

d) Stropni požari nastanejo večinoma zaradi nepravilno grajenih poškodovanih dimnikov in peči. Požari pri starih zgradbah se širijo navadno z veliko hitrostjo, novejša zgradbe vzdržijo dalje časa. Večjo škodo zaradi vode preprečimo, ako strop odpiramo in pogasimo ogenj sproti z malo ročno brizgalko.

e) Podstrešni in strešni požari. Ako je plamen do prihoda gasilne čete že prebil streho, je torej plamen že dobil zrak, to je v večini slučajev se je odstranil dim, kar znatno olajša znotranji napad.

Ko se zapazi, da uhaja dim, je treba hitro pričeti napredovati z ustniki in poizkusiti približati se čim bližje požaru ter začeti z gašenjem, kadar vidimo požar, a ne zastonj brizgati vodo.

Najprvo je treba posvetiti pozornost na nosilne dele strehe in preprečiti nevarnost zrušenja. Treba je vedeti, kako se najpreje najde zaščito pred padajočimi opekami in drugimi odpadki. Šlemi nekoliko zaščitijo pred udarci, a tudi ramena so odpornejša nego n. pr. hrbet in križ. Vsled tega je treba stati ravno, kadar pada opeka, kamenje in drugo. Pri močnem vetru je treba računati z udarcem plamena, ki lahko povzroči zelo težke opekline. Zato se je treba pri gašenju postaviti na taka mesta, kjer ni prepaha. Posebno paznjo pri strešnih požarih je treba posvetiti dimnikom, ker bi se ti lahko nenadoma zrušili ter povzročili smrtno nesrečo.

Prenos požara: pri strešnih požarih obstoji nevarnost, da se prenese požar na sosednje objekte, zato je treba take mogočnosti imeti v vidiku. Najboljše je na take objekte postaviti stražo z majhno ročno brizgalko.

f) Požari dimnikov. Nevarnosti so te-le:

Zaradi močnega žarenja v dimniku lahko razpokajo stene in tako povzročijo sobni požar. Skozi poškodovane in nezaprte odprtine za čiščenje lahko izpadejo žareče saje, ki povzročijo razna vpaljenja. Iz dimnikov letече žareče saje so lahko nevarne sosednjim objektom, posebno ako so krite z lesom, slamo, ali pa ako so odprta okna na strehah. V principu se požar dimnika ne gasi, ker bi polivanje z vodo, posebno ako je dimnik zelo razgret, dovedlo do popokanja sten. Užiganje žvepla v dimniku ali dovajanje ogljikove kisline ne dovede do uspeha, ker se v njem nahaja še dovolj zraka, da lahko gori.

Požar v dimniku zmanjšamo, ako odstranimo saje s kroglo, jekleno metlo in verigo, ali pri tem delu so potrebne azbesne rokavice. Take naprave ima dimnikar in ga je zato treba takoj poklicati. Do njegovega prihoda je treba zapreti vse odprtine v dimniku, da ne vhaaja zrak.

g) Požari v mlinih dovedejo večinoma do popolne katastrofe. Vzrok leži v sami zgradbi podjetja, ker se zanjo uporablja mehki gradbeni material. Mnogo jermenja, valjev, dvigal in ostali material omogoča hitro širjenje požara v vse prostore. Mnogo strojnih delov, ki se hitro vrtijo, se lahko ogreje in vnamejo ležeči prah. Hitro širjenje požara velikokrat povzroči eksplozija same moke, ki nastane, ako se moka na katerikoli način vzdigne, se zmeša z zrakom in se na ta način vname.

Gasilci morajo take nevarnosti poznati in jih skušati preprečiti.

h) Pri tvorniških požarih se mora izvršiti take vrste napad, kakršna je vrsta gorljive snovi. To je treba vprašati tvorniške nastavljenca ter tudi, ako se ne nahajajo v bližini lahkovnetljivi predmeti ali stvari, katere je treba v prvi vrsti zavarovati proti vnetju ali jih odstraniti iz ogroženih prostorov.

(Dalje prih.)

Dopisi

Prevalje. — Razprava v našem »Gasilcu« gosp. tovariša Mravljaka Josipa, župnega načelnika v Vuzenici, je nadvse zanimiva, črpana iz zgodovinskih virov. Vsak gasilec, ki čuti za gasilsko stvar, naj bi bil o tej razpravi poučen. — Gospodu tovarišu Mravljaku pa najlepša hvala za njegov trud — posebno pa za trud zbiranja potrebnih zgodovinskih podatkov, ki jih je tako krasno iznesel in poljudno obrazložil. — **Gasilska četa Prevalje.**

Črna pri Prevaljah. Zbrali smo se dne 6. januarja k tretji redni skupščini, ki sta ji prisostvovala tov. župni podstarešina Ciril Vončina in tov. župni blagajnik Tone Govejšek.

Predsednik tov. Ivan Geršak je otvoril skupščino in pozdravil vse navzočne. Župni podstarešina tov. Vončina Ciril je razložil veliko pomembnost letnih skupščin, iz katerih končno vidimo, ali je bilo naše delovanje v preteklem letu plodonosno ali pa morda v kakšnem oziru pomanjkljivo.

Skupščina se je spomnila zaslužnega dolgoletnega člana tov. Jerneja Rudolfa, voditelja napadalno obrambnega odseka, ki je preminil 28. maja 1935.

Na to je podal tov. Bleger svoje poročilo, iz katerega je razvidno, da je imela četa v preteklem letu 4 vaje. Vaja v večjem obsegu je bila 15. IX., ki jo je inspiciral in ji prisostvoval župni starešina tov. I. Mravljak. Članski sestanki, ki jih je bilo 6, so služili v teoretično in organizatorično izobrazbo članov. Požar je bil v preteklem letu samo eden.

Na dan obletnice tragične smrti Viteškega kralja Uedinitelja se je četa udeležila žalnih opravil v cerkvi in po teh obredih komemoracije skupno z drugimi društvi v domači šoli.

Dne 31. maja je četa prisostvovala z 28 gasilci sprejemu prevzvišenega škofa dr. Tomaziča, ki je prišel v Črno na birmovanje.

Na narodnem taboru na Poljanah, dne 1. sept. je vršila četa z 22 gasilci roditeljsko in samaritansko službo.

Dne 27. maja se je pa udeležila pogreba tov. Dobrodela v Prevaljah.

Tajnik tov. Simeringer poroča, da je imela četa 67 rednih in 1 častnega člana. Dopisov je prejela 68, odposlala jih je 73. Uprava čete je imela 10 sej.

Blagajnik tov. Kovač Ivan poroča, da so znašali celokupni dohodki Din 18.626,—, izdatki pa Din 10.673,—, tako je zaključil s prebitkom Din 7589,—. Znesek se bo uporabil za plačilo nabavljenih cevi.

Orodjar tov. Brunet Avgust poroča o stanju inventarja in orodja. Stanje gasilskega orodja je dobro in povoljno. Gasilsko spravišče pa je v zelo slabem stanju in se bo moralo čimprej renovirati ali pa postaviti nov gasilski dom.

V kulturno-prosvetnem odseku se delo ni moglo tako razvijati, kakor bi vsi želeli. Obnovila se je predvsem godba, ki sedaj precej dobro napreduje.

Tov. Repanšek Franc poroča kot vodja samaritanskega oddelka, da je imel v preteklem letu 8 teoretičnih poukov in 2 praktični vaji. Zadnje vaje so se vršile pod vodstvom krajevnega zdravnika dr. Ramšaka.

Predsednik nadzornega odbora poroča, da je pregledal vse knjige in jih našel v najlepšem redu. Predlaga, da se podeli vsem poročevalcem absoltorij. Predlog članstvo soglasno sprejme.

Končno predsednik čete zaključi lepo uspelo skupščino in pozdravi vse navzoče z željo, da bi delali še dalje, posebno pa v tem letu, ki mu stojimo na pragu, za gasilsko geslo: »Bogu v čast in bližnjemu v pomoč!«

Gasilska četa Kokrica. Naša četa nujno potrebuje nov gasilski dom. Že leta 1908. si je postavila zasilni gasilski dom, a ko je bila ustanovljena leta 1921. samostojna četa, se je pojavila potreba novega gasilskega doma. Medtem si je četa nabavila motorko, cevi, vozeve in drugo potrebno orodje, tako da je vprašanje gasilskega doma postajalo bolj in bolj pereče.

Sedanji dom je popolnoma neporaben, vsa popravila so zaman in vsi stroški so brezuspešni. Prisiljeni smo postaviti si čimprej nov gasilski dom, ki bo odgovarjal današnjim zahtevam.

Da bomo prišli v teh težkih časih do potrebnega denarja, smo se obrnili na kmetijsko ministrstvo s prošnjo, da nam dovoli igrati dobrodelno loterijo. Za njo smo dobili že dovoljenje. Apeliramo po tej poti na bratske gasilske čete in jih prosimo pomoči. Razpošiljali bomo srečke, ki jih, prosimo, ne vračajte in ne odklanjajte! Upamo, da bodo bratske čete razumele našo idejo in nam šle v nujni potrebi na roko.

Gasilska župa Maribor desni breg. 23. februarja ob 9. uri so se zbrale v gasilskem domu v Mariboru gasilske delegacije posameznih čet in častni gostje, da prisostvujejo skupščini gasilske župe. Starešina tov. Klemenčič Josip je otvoril skupščino in pozdravil vse navzoče goste in vse tovariše gasilce. Pred prehodom na dnevni red je vzkliknil mlademu kralju Petru II. in pokrovitelju gasilstva kraljeviču Tomislavu. Nato se je spomnil vseh v letošnjem letu preminulih tovarišev gasilcev.

Tov. župni tajnik Klemenčič Milan je v skrbno sestavljenem poročilu podal sliko dela gasilske župe. Iz poročila je razvidno, da je župa priredila 3 uspele tečaje, na katerih se je v glavnem obravnavala gasilska snov. Imela je dva župna sestanka. Župa je štela v preteklem letu 31 čet z 812 člani, sedaj pa šteje 30 čet s 758 člani. Župno poslovanje se je s.lno pomnožilo, saj je župa prejela in odposlala preko 900 dopisov. Rednih članov šteje župa 758, podpornih 1255, častnih 46. Redovnih vaj je bilo po četah 99, suhih 89, mokrih 70. Kulturnih odsekov še naše čete nimajo, prirejajo pa igre in predavanja skupno z drugimi društvi. V pretečenem letu je bilo javljenih župi 16 malih, 51 srednjih, 11 večjih in 6 velikih požarov. Katastrofalnih požarov ni bilo, čeprav bi lahko požar v Dobrovcih šteli mednje. Skupno je delalo 1801 galicev in sicer skupaj 365 ur. Čete naše župe morajo biti primerno pripravljene, saj je naša župa zaznamovala v pretečenem letu največ požarov v banovini. Čete imajo 33 ročnih brizgaln, 20 motork, 13 voz za moštvo, 22 avtomobilov, 115 raznih vrst lestev, 8575 m cevi, 254 m sesalnih cevi in 494 spojki.

Blagajniško stanje nam je razložil tov. Pšeničnik Anton, ki nam je pokazal, da je blagajniško stanje povoljno, saj izkazuje blagajna prebitok Din 6211,—. Župa ima ustanovljen svoj lastni fond za poškodbe, ki je začel poslovati letos z glavnico Din 14.385,—. Pri nadaljnjem poteku smo debatirali o raznih važnih in potrebnih stvareh in so bili sprejeti nekateri važni predlogi, ki jih bomo predložili tudi zaječniški skupščini.

Starešina je nato v znamenju iskrenega tovarištva zaključil skupščino in želel četam nadaljnji procvit.

Gasilska župa sreza Kamnik. Starešina tov. Cerer je 1. marca 1936 pozdravil v gasilskem domu v Kamniku vse navzoče goste in tovariše gasilce, ki so prispeli v Kamnik, da se udeležijo redne letne skupščine gasilske župe za kamniški srez. Preden je prešel na dnevni red, se je spomnil vseh umrlih članov in vsi navzočini so jim zaklicali trikrat »Slava!« Predlagal je, da se odpošlje brzojavka Nj. Vel. kralju Petru II., princu Tomislavu, ministru za telesno vzgojo naroda in gospodu banu dr. Marku Natlačenu.

Nato se je oglasil k besedi tov. podstarešina Tomc Ignac, ki je v svojem govoru omenjal, da je letos praznoval tiho med svojimi prijatelji svojo 50-letnico tov. starešina Cerer. Očrtal je njegove zasluge za gasilstvo.

Tajnik tov. Fajdiga, poroča, da šteje župa 34 prostovoljnih in 1 zavodsko gasilsko četo. V vseh četah je včlanjenih skupaj 2154 gasilcev. Članic samaritanek pa šteje župa 96. Gasilskih domov je 31, ostale tri čete se pa pripravljajo, da si postavijo gasilske domove. Čete posedujejo 23 motork, 22 štirikolnih, 8 dvokolnih brizgaln in 34 berglovk. Proslave ob 70-letnici našega zaslužnega staroste Josipa Turka se je udeležila župa s posebno deputacijo, ki je štela 94 članov. Župa se je udeležila tudi letalskega mitinga v Jaršah, kjer so gasilci vzdrževali red. Župa je priredila v Domžalah veliko župno vajo, ki je bila 13. oktobra in se je je udeležilo 10 čet. Sodelovala je pa gasilska župa s svojimi edinicami tudi pri zračnem napadu na Kamnik, dne 19. oktobra 1935. Upravni odbor je imel v preteklem letu 3 seje, na katerih so se razpravljale tekoče zadeve. Dopisov je župa prejela 893, odposlala jih pa je z okrožnicami vred 1436. V preteklem letu je bilo javljenih skupaj 35 požarov, pri katerih je delovalo 549 gasilcev, skupaj 135 ur.

Župa je priredila dne 29. dec. župni tečaj za predsednike, tajnike in blagajnike gasilskih čet, ki se ga je udeležilo 67 članov. Vršil se je pa tudi tehnični tečaj, ki se ga je udeležilo 124 članov. Tečaj je trajal dva dni. Tečajniki so z zanimanjem sledili izvajanjem predavateljev.

Blagajnik poroča, da je bilo v preteklem letu Din 9912,— dohodkov in Din 6685,— izdatkov. Torej znaša prebitok Din 3227,—.

Predsednik nadzornega odbora poroča, da je našel vse knjige v najlepšem redu in zato predlaga vsej upravi absolutorij. Skupščina predlog soglasno sprejme.

Pri debati o predlogih zajednici se je sklenilo, da se naj:

1. ukinejo vse takse za prireditve;
2. oproste gasilske čete vseh kolkovin;
3. oživi fond za onemogle gasilce;
4. obnovi na vsak način 2% in 1% sklad za izredne podpore;
5. izvede končno odlikovanje zaslužnih gasilcev.

Nato je tov. starešina zaključil skupščino z željo, da bi bilo leto, ki mu stojimo na pragu še bolj polno uspehov in pozdravil vse nazvoče.

Slovenjgradec. V nedeljo, dne 1. t. m., se je vršila v Slovenjgradu skupščina gasilske župe za srez Slovenjgradec. Na njej je bilo zastopanih 21 gasilskih čet po 62 delegatih. Župni starešina g. Kopač Leopold je uvodoma pozdravil vse delegate, predvsem pa predstavnik sreskega načelstva, društva Rdečega križa in mestne občine, nato pa je podal izčrpno poročilo o delovanju župe in včlanjenih čet v pretekli poslovni dobi. Župa šteje 22 čet s 652 izvršujočimi, 276 podpornimi, 94 ustanovnimi in 32 častnimi člani; skupaj 1054. Čete posedujejo 11 motornih, 9 četverokolnih — ročnih in 6 dvokolnih — ročnih brizgaln, 186 m sesalnih in 6431 m konopljenih cevi. Lestev imajo 16 navadnih, 18 kljukastih, 6 raztezalnih, 2 sestavljalni in 1 mehanično. Gasilskih domov je 20, prapori pa 3. Skupno premoženje včlanjenih čet znaša 1,185.000 Din, dolgov je pa 120.000 Din. Vaj so imele čete 98 redovnih, 37 suhih z orodjem in 61 mokrih. Požarov, pri katerih so gasilci sodelovali, je bilo 13. Pri teh požarih je sodelovalo 288 gasilcev skozi 68 ur. Pri tem so se precej resno ponesrečili 1 gasilec in 2 stanovalca. Škoda, ki so jo povzročili požari znaša 406.000 Din. Gasilci pa so rešili in obvarovali prebivalstvo ogromne škode Din 3.365.000,—. Važen dogodek so bile tudi vaje v obrambi proti sovražnim napadom iz zraka, ki so se vršile 14. okt. 1935 v Slovenjgradu, Velenju in Šoštanj. Vaj so se udeležile čete iz omenjenih krajev in okolice, ki so svojo nalogo, to je gašenje po vžigalnih bombah zadetih objektov, izvršile eksaktno in prav zadovoljivo. — Župa je priredila dva poučna tečaja; prvi, za mislinjsko okrožje, je bil dne 5. jan. 1936 v Slovenjgradu, drugi, za šaleško okrožje, pa 16. febr. 1936 v Velenju. Obeh tečajev se je udeležilo 164 članov.

Na skupščini so se sprejeli nastopni sklepi:

1. Gasilska zajednica naj po savezu in narodnih poslancih ponovno intervenira za ukinitev taks za prireditve gasilskih čet. Gasilske čete morajo vršiti iste naloge kot društva Rdečega križa, ki so za svoje prireditve oproščena vseh taks.

2. Urgira naj se rešitev že vloženih predlogov za odlikovanje gasilcev. Ker ti predlogi še do sedaj niso rešeni, morajo čete čakati z novimi predlogi za odlikovanje mnogih zadruženih gasilcev. Tudi so že mnogi od predlagancev pomrli; zato je nujno potrebno, da se vprašanje odlikovanj za ostale pospeši.

3. Posreduje naj se na pristojnem mestu, da se čimprej nakažejo gasilskim četam redne podpore iz gasilskega sklada.

4. Gasilska »Samopomoč« naj izda čimprej okrožnico na vse čete, s katero naj jih ponovno povabi k pristopu v »Samopomoč«.

Gasilska župa Ljutomer. V nedeljo, dne 16. t. m. je bil redni občni zbor gasilske župe sreza Ljutomer. Občnemu zboru je predsedoval župni starešina g. Lovro Kuharič, kateremu je prisostvoval zastopnik oblasti g. Pogruj, zastopnik ljutomerske občine g. Venčeslav Vilar, novoimenovani podstarešina gasilskega saveza g. Franc Snoj in preko 100 delegatov iz vseh čet ljutomerske gasilske župe.

Iz poročil funkcionarjev je razvidno med drugim nastopno: V župi je včlanjenih 54 gasilskih čet, 2 sta pred kratkim ustanovljeni. Izvršujočih članov je 1320, rezervnih 152, častnih 59, podpornih 658. Gasilstvo ima 55 gasilskih domov, 7 gasilskih avtomobilov, 19 motornih brizgaln, 45 ročnih brizgaln, 10.649 m cevi in 905 paradnih uniform.

Požarov je bilo v prejšnjem letu 35. Uničili so preko 850.000 Din našega narodnega premoženja. S svojo tehnično dovršeno in hitro akcijo pri požarih pa je gasilstvo našega sreza obvarovalo preko 4 milijone dinarjev imetja pred ognjenim elementom.

Po točno vodenih statistikah čet je bilo v prejšnjem letu 162 redovnih vaj, 88 vaj z orodjem, 148 mokrih vaj in 116 strokovno tehničnih sestankov. Izvršile so se po vsej župi župne vaje, katerim je prisostvovalo 966 gasilcev.

O kulturno-prosvetnem delu gasilske župe je podal obširno poročilo prosvetni referent župe podstarešina Joža Hrastel. Iz njegovega poročila je razvidno, da so pri vseh četah ustanovljeni kulturno-prosvetni odseki, ki posebno z ozirom na obmejni položaj našega sreza vrše zelo pomembno narodno-prosvetno vzgojo. Saj je bilo že v prvem delu leta 162 sestankov in predavanj, na katerih so obravnavali pereča narodno-kulturno-prosvetna vprašanja, tem predavanjem je prisostvovalo skupno 2780 članov.

Gasilstvo je sodelovalo pri vseh javnih cerkvenih in državnih proslavah separatno ali skupno z ostalimi narodnimi in prosvetnimi organizacijami.

Kulturno-prosvetni odseki so uprizorili 17 gledaliških iger in 30 drugih javnih in družabnih prireditev, ki jih je posetilo preko 14.000 prijateljev naše gasilske organizacije.

Župa je dne 9. in 10. januarja priredila 2-dnevni župni tečaj, na katerem so obravnavali predavatelji vsa tehnična, samaritanska in kulturno-prosvetna narodna vprašanja; tečaj je posetilo skupno 325 članov, večinoma funkcionarjev posameznih čet.

Gasilska župa ljutomerska stopa v novo poslovno leto z bogatim načrtom dela, po njem hoče hoditi po poti procvita in mirnega medsebojnega sožitja vsega poštenega ljudstva našega obmejnega sreza.

Prostovoljna gasilska četa Cerknica

prodaja zaradi izpopolnitve avto - motorke

-
-
- 1 dvocilindrsko motorko 18—20 HP, prevozno na balonskih pnevmatikah,
 - 1 ročno močno dvocilindrsko brizgalno na 2 izliva,
 - 1 moštven voz za 8 oseb in 2 navijaka za cevi, vse v najboljšem stanju.
-
-

UČITELJSKA TISKARNA reg. zadr. z o. zav.

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6

tiska vse za Vas, i. s.: društveno glasilo, tiskovine, pisemski papir, vabila, posetnice, letake, lepake, cenike, kataloge in še mnogo drugega

KNJIGARNA

LJUBLJANA, FRANČIŠKANSKA ULICA 6
MARIBOR, PALAČA BAN. HRANILNICE

ima bogato zalogo leposlovnih in strokovnih knjig za Vaše knjižnice in za Vašo osebno uporabo. Poleg slovenskih knjig ima tudi zalogo drugih slovanskih, francoskih, angleških in nemških knjig. — Revije, časopisi, znanstveni listi. — Velika zaloga slik.

Pišite po kataloge in cenike!

Konrad Rosenbauer & drug

tovarna gasil-
skega orodja

C e l j e

priporoča prvovrstne najmodernejše
motorne brizgalne

od 5 do 90 KS, 300 do 2500 litrov vode
na minuto in 30 atmosfer, prenosne
dvo- in štirikolesne.

Avtomobilske brizgalne
vseh vrst.

Avtomobile s tanki
za škropljenje cest in gašenje ognja.

Avtomobile in vozove za moštvo.

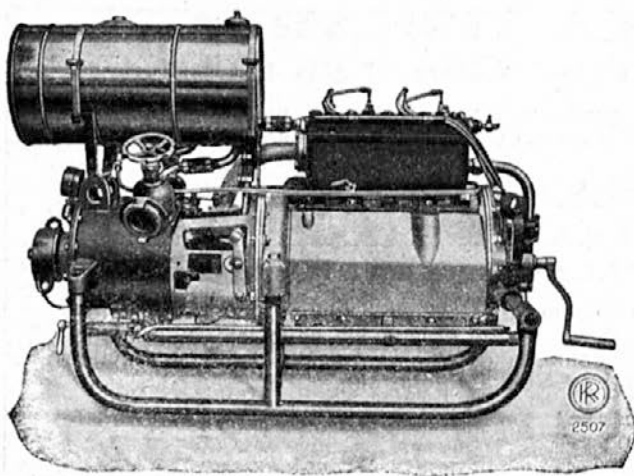
Kletne sesaljke.

Posebne sesaljke,
ki dvigajo vodo iz globine.

Cevi konopljene
običajne in gumirane. Tovarniško vezanje istih.

Lestve
vseh vrst. Za osebno opremo čelade, pasove, piščalke itd.

Plinske maske.
Spojke, predhodnike, različne ročnike in ustnike, razdelnice.
Vsa izdelava najnovejšega sistema.
Ponudbe in pojasnila, kakor poset so vsak čas na razpolago.
Cene solidne.

Dvocilindrska

motorna brizgalnica,
model 1929, 18/20 HP.,
pritisk do 16 atmosfer.
Hladilnik novega siste-
ma, ogrevanje črpalke
s toplo čisto vodo.